METSÄTALOUS

Yrittäjien tietämys eri-ikäisrakenteeseen tähtäävistä hakkuista on vähäistä. **TOIMITUSJOHTAJA TIMO TOLPPA, METSÄKONEPALVELU OY**

Metlan metsävarakartat avautuivat kaikkien nähtäviksi

Metsäntutkimuslaitos on avannut koko maan metsävarakartat yleiseen käyttöön. Kaikki metsistä kiinnostuneet voivat käyttää palvelua ilman rajoituksia.

”Tämä on iso asia. Nämä tiedot ovat ennen kuuluneet Metlan maksulliseen palveluun, mutta nyt ne ovat kaikkien nähtävillä”, sanoo professori **Erkki Tomppo**.

Eniten hyötyä metsävaratiedoista on metsäyhtiöiden puunhankinnalle. Ennen koko maan metsävaratiedot ovat saattaneet maksaa satoja tuhansia euroja. Nyt ne saa ilmaiseksi.

”Koska tieto on kerätty julkisilla varoilla, minusta se pitää jakaa ilmaiseksi”, Tomppo perustelee.

Oman tilan saa näkyviin

Omien metsien lisäksi kartassa näkyvät myös naapurin metsät. Mikään ei pysy satelliitilta salassa.

”Joku voi kysyä, onko tämä metsänomistajien edun mukaista. Minusta on. Tämä auttaa metsänomistajia tuotteiden markkinoinnissa.”

”Kartoista ostaja näkee, mitä metsänomistajilla on tarjolla. Se on molemminpuolinen etu.”

MTK on suhtautunut metsänomistajien metsävaratietojen julkaisuun nuivasti. Järjestön mukaan tietojen käyttöön pitäisi kysyä lupa metsänomistajalta.

”Valtakunnan metsien inventointitietoa on julkaistu suuralueittain ja sitä on käytetty metsäpoliittisen päätöksenteon pohjana”, toteaa asiantuntija **Anssi Kainulainen** MTK:sta.

Kainulainen pitää Metlan päätöstä metsävaratietokantojen avaamisesta outona.

Ostaja voi valita kohteensa

Pikaisen silmäyksen perusteella metsävaratiedoista on oikeasti hyötyä ostajille. Haut voi rajata esimerkiksi puulajin ja tilavuuden mukaan. Jopa puutavaralajeittaiset rajaukset ovat mahdollisia.

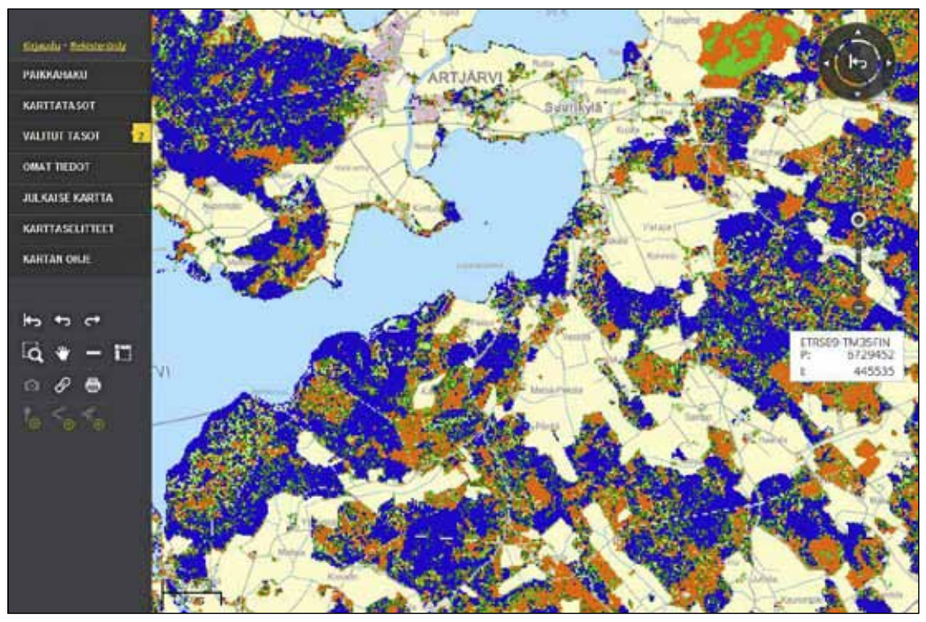

Kuvasta näkyvät Orimattilan Artjärven vanhat kuusikot. Kartan tarkkuus riittää 20 metriin asti.

Sen jälkeen kartta näyttää 20 metrin neliöiden tarkkuudella, mistä tavaraa löytyy ja käytössä on koko maan alue.

”Toki metsänomistaja voi katsella itsekin omia metsiään. Kartoista saa ainakin yleisnäkemyksen, mitä metsästä löytyy”, Tomppo sanoo.

Hän arvelee, että metsävaratietokuvien tulkintaan tottumaton käyttäjäkin erottaa kuvista esimerkiksi varttuneet metsiköt. Taimikonhoitotarvetta metsänomistaja ei välttämättä kuvista näe.

Tällä hetkellä käytössä on karttapohjat vuodelta 2009. Vuoden vaihteen jälkeen ne päivittyvät vuoteen 2011 ja sen jälkeen niitä päivitetään vuoden tai kahden välein.

Kuvat on julkisesti saatavilla Maanmittauslaitoksen avoimien aineistojen tiedostopalvelun kautta.

JARMO PALOKALLIO

MTK ihmettelee

MTK ihmettelee Metsäntutkimuslaitoksen päätöstä julkaista metsävaratietonsa. Tähän asti Metlan tietoja on käytetty suuraluetasolla ja Metsäkeskus on koonnut tilakohtaista tietoa.

”Nyt ilmeisesti samoilla budjettivaroilla tehdään samaa työtä kahteen kertaan. Siinä jompi kumpi polkee rahaa hukkaan”, sanoo metsäjohtaja **Juha Hakkarainen** MTK:sta.

Hakkaraisen mukaan kyseessä on myös tietosuojaongelma. Metsäkeskuksen metsävaratieto yhdistyy henkilötietoon, jonka käytöstä on säädelty lailla.

Metla antaa tiedot vapaaseen käyttöön, vaikka myös niissä tiedot voi yhdistää tiloihin, joten siltä osin ratkaisut eivät ole linjassa keskenään.

MT

Metsäntutkijan tulee ennakoida ja herätellä

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** korosti metsäntutkijoiden ennakoijan ja herättelijän roolia.

Olosuhteet luonnossa ja taloudessa muuttuvat nopeasti. ”Uusi tutkittu tieto ei aina välttämättä ole mieluisaa, mutta on tärkeää, että päättäjät saavat tietoa ajoissa ja ehtivät reagoida asioihin”, ministeri sanoi Metsäntutkimuslaitoksen 95-vuotisjuhlassa perjantaina Helsingissä.

”Metsäntutkimuslaitos on onnistunut työssään, se on herätellyt metsäalaa ja päättäjiä ennakoivasti, Metla tunnetaan niin maakunnissa kuin maailmallakin”, Koskinen kiitteli.

Organisaatio uudistetaan

Koskinen kertoi maa- ja metsätalousministeriön yhdistävän maa-, metsä- ja kala- ja riistatalouden tutkimisen yhteen. MTT, Metla ja Rktl ovat vuoden 2015 alusta lukien Luonnonvaraintutkimuskeskus.

”Tämä auttaa ylittämään tutkimuksissa eri alojen rajapintoja, hyvät kumppanuudet ja verkostot ovat muutenkin tarpeellisia ja hyödyllisiä, samoin yhteydet elinkeinoelämään”, Koskinen korosti. Hän kehui esimerkkinä Metlan ja VTT:n energiaprojektia.

Tutkijoiden jalkautus käytäntöön on toiminut hyvin. Nyt yritykset ja kansalaiset pääsevät maksutta Maanmittauslaitoksen kartta-aineistoihin, sieltä löytyy käyttökelpoista tietoa Metlan valtakunnan metsien inventoinnista, Koskinen kertoi tyytyväisenä.

Huikea tarina menestyksestä

Professori **Kari Mielikäinen** oli koonnut hienon kuvaesityksen metsätieteen historiasta Suomessa. Kaukonäköisten **A. K. Cajanderin** ja **Olli Heikinheimon** luomalle pohjalle on rakennettu tutkimusmetsien verkosto, joka yhä antaa uutta tietoa.

Suomeen on istutettu liki sataa eri havupuulajia ja yli sataa lehtipuulajia, nyt niiden menestymisen edellytykset tunnetaan.

Mielikäisen mukaan kuusi on mielenkiintoisin puulaji. Raaseporin Solböleen on istutettu kuusia, joiden alkuperä vaihtelee Lapista Sveitsiin asti.

”Siirto Lapista etelärannikolle vastaa noin kolmen asteen lämpötilan nousua. Pohjoisen kuusi on pärjännyt hyvin, se kasvaa tuplaten siihen nähden mitä pohjoisessa. Toki maaperän laatukin vaikuttaa.”

Ilmasto vaihdellut aiemminkin

Ilmasto on vaihdellut ennenkin. Mielikäinen näytti paksuja, Lapin metsänrajan likeltä lammesta nostettuja paksuja mäntyjä, puut kasvoivat noin 4 000 vuotta sitten.

Mielikäinen näytti kuvan ruiskuhilaista kaskella.

Kuvassa eivät näkyneet petäjän sirkkataimet, jotka tuottivat hehtaarilta 95 vuodessa 620 mottia puuta, siitä 400 tukkia.

Moni Metlan juhlija toivoi, että professorin esitys saadaan laajalti kansalaisten katseltavaksi.

JUHA AALTOILA

”Vastuu metsänkäsittelyn tulevaisuudesta on konekuskien käsissä”

Jatkuva kasvatus kirvoitti kiivastempoisen ja värikkään keskustelun torstaina Metsäpäivillä Helsingissä.

Metlan viime vuonna julkaisemassa kyselyssä puolet vastanneista metsänomistajista ilmaisi kiinnostuksensa kokeilla metsissään jatkuvaa kasvatusta, jos uudistuva metsälaki sen sallii.

Eniten keskustelua herättivät metsäneuvonnan resurssit sekä koneyrittäjien käytännön vaikeudet poiminta- ja pienaukkohakkuiden toteuttamisessa.

”Metsänkäsittelyn tulevaisuus on konekuskien käsissä”, todettiin useassa puheenvuorossa.

Jouko Juurikkala yleisöstä pelkäsi, että jatkuvaan kasvatukseen tähtäävissä hakkuissa tehdään harsintahakkuita, sillä suomalaisilla ei ole kokemusta yläharvennuksista.

Metsälakiuudistusta esitellyt ylijohtaja **Juha Ojala** maa- ja metsätalousministeriöstä kuitenkin vakuutti, että metsäammattilaiset osaavat asiansa ja Metsäkeskuksen valvonta toimii.

Miten onnistuu yläharvennus pimeässä?

”Yrittäjien tietämys eri-ikäisrakenteeseen tähtäävistä hakkuista on vähäistä”, Metsäkonepalvelu Oy:n toimitusjohtaja **Timo Tolppa** totesi.

Metsänkäsittelymenetelmien muutokset vaativat koulutusta ja investointeja. Yrittäjien rahat ovat kuitenkin vähissä.

”Viikon koulutus metsäkoneenkuljettajalle tuntuu yrittäjän pussissa paljon.”

Koska poimintahakkuut olisi juuristovaurioiden välttämiseksi hyvä tehdä talvella, Tolppa pelkäsi koneyrittäjien töiden kausiluonteisuuden lisääntyvän entisestään.

”Joka paikkaan pitäisi mennä talvella, mutta yrittäjä tarvitsee töitä kesälläkin.”

Talven pimeydessä korjuu on jo nyt haastavaa, mutta poimintahakkuissa puut ovat järeitä ja jäljelle jäävä puusto pitäisi säilyä vahingoittumattomana.

”Motomiehen vihollinen kuusialikasvos pitäisi säilyttää, joten miten tehdään ennakkoraivaus?”

Vaikka hakattavan rungon koko on poimintahakkuissa suurempi kuin tavallisissa harvennushakkuissa, korjuukustannukset nousevat Tolpan mukaan ainakin 50 prosenttia.

”Tarinat kustannusten nousemisesta vain muutaman prosentin ovat toiveunta.”

Helsingin malli ei kerro Suomen metsätaloudesta

Helsingin kaupungin rakennusvirastolla on runsaasti kokemusta metsien eri-ikäisrakenteesta. Koska metsälaki ei ole voimassa asemakaava-alueella eikä kaupungilla ole metsätaloudellisia tulostavoitteita, poimintahakkuita on tehty jo toistakymmentä vuotta.

Palaute kaupunkilaisilta on ollut myönteistä, metsänhoitaja **Tiina Saukkonen** rakennusvirastosta kertoi. Hakkuita vastustavat mielenosoitukset ovat hänen mukaansa historiaa ja osallistava suunnittelu tätä päivää.

Pasi Ruuska yleisöstä halusi tietää, muistaako Helsingin kaupunki korostaa, että heidän tapansa hoitaa metsiään ei ole yhtä kuin Suomen metsätalous.

”Saavatko ulkomaalaiset vieraat sekä poliittiset päättäjät sellaisen kuvan, että metsänhoidolla ei ole taloudellisia tavoitteita?”

Kysymys sai raikuvat aplodit.

Saukkonen vakuutti heidän kyllä korostavan, että muulle Suomelle tuottoisa metsätalous on tärkeää.

SUVI NIEMI

KARI SALONEN

Jatkuvan kasvatuksen käytännön hankaluudet puhuttivat Metsäpäivillä.

Biokattiloille uusi testausmahdollisuus

Jyväskylän ammattikorkeakoulun bioenergiakeskukseen Saarijärvelle on saatu kaksi uutta kattilaa, joissa voidaan testata erilaisia biopolttoaineita.

Kattilatestauslaboratoriossa voidaan tehdä virallisia testejä biokattiloille, joiden teho on 80–300 kilowattia. Testit ja mittaukset tekee VTT Expert Services Oy. Muun tutkimus- ja kehitystoiminnan tekee bioenergiakeskus.

Kaksi uutta erikoisvarusteltua polttoainekattilaa ovat tehoiltaan 500 ja 40 kilowattia.

Bioenergiakeskuksessa voidaan testata perinteisten hakkeen ja pelletin lisäksi muun muassa teollisuuden sivuvirtoja ja jätteitä. Keskeinen tutkimuskohde on uusien polttoaineiden etsiminen.

”Kattilanvalmistajilla on nyt mahdollisuus varmistaa, että ulkomaille vietävät kattilat soveltuvat kohdemaiden polttoaineille, kuten esimerkiksi oliivin kiville”, laboratorion tekninen vastuuhenkilö **Kimmo Puolamäki** sanoo.

Bioenergiakeskuksen projekti-insinöörin **Niina Raudasojan** mukaan yhteistyö VTT:n kanssa sekä uudet akkreditoidut laitteet lisäävät toiminnan laatua ja luotettavuutta.

Kattilainvestointi maksoi 160 000 euroa. Sitä rahoitti Euroopan aluekehitysrahasto (Eakr) Keski-Suomen liiton kautta.

REIJO VESTERINEN

Kaupille ja Iittaiselle etunojapalkinnot

Metsän etunoja -palkinnon saivat tänä vuonna Helsingin yliopiston ympäristönsuojelun professori **Pekka Kauppi** ja Metsäkeskuksen Metsään.fi-palvelun kehittäjä **Veikko Iittainen**. Molemmat palkittiin 5 000 euron stipendillä. Metsän etunoja -palkinto jaettiin nyt neljännen kerran Metsämessuilla Helsingissä.

Metsän etunoja -palkinnon saajan valitsi Metsäteollisuus ry:n viestintäjohtaja **Anne Pirilä**. Palkintosumman lahjoittaa Suomen Messusäätiö.

Metsän etunoja -palkinnolla palkitaan henkilöitä, jotka valavat uskoa metsäalan menestykseen ja tuovat lisäarvoa metsänomistajille ja yhteiskunnalle.

Kauppi on aktiivinen keskustelija ja nostaa julkisuuteen tärkeitä teemoja metsien merkityksestä uusiutuvana luonnonvarana sekä tarpeen edistää puurakentamista, Pirilä toteaa palkintoperusteissaan.

Iittainen on ollut ratkaisevassa roolissa Metsään.fi palvelun kehittämisessä. Palvelu tuo lisäarvoa niin metsänomistajalle kuin metsäalan toimijoillekin, Pirilä jatkaa.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

John Deere lomauttaa

Metsäkonevalmistaja John Deere Forestryn yt-neuvottelut ovat päättyneet. Yhtiö lomauttaa Joensuun tehtaaltaan 320 ihmistä enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Työntekijät lomautetaan joulukuussa neljäksi päiväksi. Vuoden 2013 lomautustarpeet määräytyvät markkinatilanteen mukaisesti.

UPM Raflatac investoi sulateliimoihin

UPM:n tarraliiketoiminta Raflatac investoi uuteen sulateliimateknologiaan Changshun tarralaminaattitehtaalla Kiinassa. Tarraetiketeissä käytettävien sulateliimojen valmistus alkaa vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Samalla Raflatac laajentaa tuotevalikoimaansa elintarvike- ja rengasteollisuuteen, vähittäiskauppaan sekä informaatioetiketöintiin.

Investointi on yksi isoimmista panostuksista Changshun tehtaaseen vuoden 2007 avaamisen jälkeen.

Metsäteollisuuden väki ei sairasta

Metsäteollisuuden työntekijöiden sairauspoissaolot ovat vähentyneet sen jälkeen, kun työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen on alettu panostaa.

Paperi- ja puutuoteteollisuuden sairauspoissaolot ovat vähentyneet jo kahden vuoden ajan. Elinkeinoelämän keskusliiton tilastojen mukaan metsäteollisuuden työntekijällä oli viime vuonna sairauspoissaoloja keskimäärin 12 työpäivää. Vuonna 2010 sairauspoissaoloja oli 13,5 työpäivää.

Työtapaturmista aiheutuneiden poissaolojen osuus työajasta oli viime vuonna paperiteollisuudessa 0,3 prosenttia, mikä on sama kuin teollisuudessa keskimäärin.

Metsä Fibrelle laatupalkintoja

Metsä Fibre on voittanut Laatukeskuksen järjestämät laatupalkinto- ja laatuinnovaatiokilpailut suurten yritysten sarjassa.

Laatupalkintokilpailun voittoa perusteltiin Metsä Fibren asiakaslähtöisyydellä ja toiminnan suunnitelmallisella kehittämisellä. Turvallisuus on nostettu keskeiseksi tavoitteeksi, mikä seurauksena työtapaturmat ovat vähentyneet. Myös panostus ympäristöasioihin sai kiitosta.

Laatuinnovaatiokilpailun voitto tuli sellun laatua kuvaavalla Botnia FOX -indeksillä.

UPM myy suojelualueita valtiolle

UPM myy valtiolle noin sata hehtaaria luonnonsuojelutarkoituksiin. Kouvolassa sijaitsevat kohteet jakaantuvat kolmen eri kiinteistön alueelle.

Alueet kuuluvat pääosin Natura 2000 -verkostoon. Lisäksi joukossa on soidensuojeluohjelman ja vanhojen metsien suojeluohjelman kohteita.

Aiemmin tänä vuonna UPM:n tiloille Kaakkois-Suomeen on perustettu 126 hehtaaria yksityismaiden luonnonsuojelualueita.

”Vastaavantyyppisiä sopimuksia on aiemmin tehty Kainuussa ja Keski-Suomessa. Kaakkois-Suomen sopimus on merkittävä askel yhtiön maiden suojelussa”, kertoo UPM:n maankäytöstä ja kiinteistöistä vastaava johtaja **Jorma Saarimaa**.

Evo 150 vuotta -luentosarja alkaa

Evon metsäopetuksen juhlavuoden kunniaksi järjestetään neliosainen studia generalia -luentosarja.

Kaikille avoimen ja maksuttoman luentosarjan kaksi ensimmäistä luentoa järjestetään Evokeskuksessa 15.11. ja 22.11. klo 14. Ensimmäinen luento käsittelee Evon metsäopetuksen vaiheita. Toisella paneudutaan Evon alueen historiaan ja nykypäivään.

Kolmas ja neljäs luento järjestetään Hämeen ammattikorkeakoulun Visamäen yksikössä 3.12. ja 11.12. klo 16. Kolmas luento käsittelee metsäteollisuuden esiinmarssia ja neljäs suomalaisen metsänhoidon taustoja ja vaikutuksia

Arkangelin sahoilla tukkipula

Arkangelin alueen sahat kärsivät tukkipulasta.

Alkuvuoden aikana tuotettiin sahatavaraa 810 000 kuutiometriä. Tuotanto jäi tukin niukkuuden takia kolmanneksen heikommaksi kuin vuonna 2007. Tuotantoa puudutti myös lankun vientihinta, joka putosi 7 prosenttia viime vuodesta.

Viime vuosina useita Arkangelin sahoja on modernisoitu ja uutta sahauskapasiteettia on suunnitteilla, Idän metsätieto -uutispalvelu kertoo.

Metsätuotanto laskenut

Metsäteollisuuden tuotantomäärät laskivat tai pysyivät ennallaan tammi–syyskuussa. Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtajan **Timo Jaatisen** mukaan metsäteollisuuden kilpailukykyä koettelevat sekä markkinoiden heikko veto että jatkuvasti kasvavat kustannukset.

Eniten Suomessa toimivan metsäteollisuuden edellytyksiä uhkaa vuonna 2015 voimaan astuva EU:n rikkidirektiivi, josta syntyy vähintään 200 miljoonan euron vuosittaiset lisäkustannukset.

Puukauppa käynyt vauhdilla

Metsäteollisuus osti tammi–syyskuussa 20,6 miljoonaa kuutiota puuta. Se on 15 prosenttia enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla viime vuonna. Puukauppaa vauhdittivat alkuvuoden myrskyt, mutta tahti tasaantui kesän jälkeen

Metsäteollisuus ry on huolissaan etenkin sahojen puukustannuksista ja kannattavuudesta.